

Jos Leenders bij het verzorgingstehuis La Valence in Maastricht. foto Ellis Regina Jansen

De intelligente gevels van Jos Leenders

Door Harry Coerver

MAASTRICHT ■ Als Jos Leenders naar gebouwen kijkt, ziet hij iets anders, dan een architect of een gewone sterveling. Leenders is directeur bij Huygen Installatie Adviseurs met kantoren in Maastricht, Venlo Rotterdam en Zwolle. „Een bouwwerk is eigenlijk een schil die om trekken en technische installaties zit,” laat Leenders ietwat provocerend weten. In zijn filosofie kunnen architecten pas aan de gang als duidelijk is hoe technische installaties in een gebouw verwerkt moeten worden. Veel energie- en andere kosten ontstaan dan niet eens na het gereedkomen van het bouwwerk. Leenders: „Alternatieve energiewinning of groene energie is prima, maar als je een gebouw zo ontwerpt en de technische voorzieningen zodanig inbouwt dat weinig energie nodig is, heb je een wereld gewonnen.” Zie daar de filosofie van Leenders in een notepad.

En blijkbaar werkt dat concept.

Een gebouw beoordeel je meestal op het denkwerk en de creativiteit van een architect. Dat installatie-adviseurs technische hoogstandjes verrichten en grenzen stellen aan wat de architect kan bedenken, is nauwelijks bekend. Jos Leenders van Huygen Installatie Adviseurs weet wel beter.

Onlangs kreeg hij voor een gebouw waar Huygen Installatie Adviseurs de technische installaties verzorgde internationale erkenning. In het Franse Cannes vindt jaarlijks de grootste vastgoedbeurs van Europa plaats. Daar ging het bedrijvencomplex Kraanspoor in Amsterdam strijken met twee Awards als meest duurzame gebouw en de algemene juryerkenning. Leenders, getipt door architecte Trude Hooijkaas, ontwierp het duurzame technische concept van dat gebouw nog voordat überhaupt duidelijk was dat de bouw zou doorgaan. Uiteindelijk financierde ING Real Estate het complex. Het gebouw, goed voor 600 werkplekken, lijkt te zweven boven een oude betonnen spoorconstructie aan het IJ in de hoofdstad.

„Een slecht gebouw kost het meest als het klaar is.” Weer zo’n een *onliner* van Leenders die zijn filosofie samenvat. En hij maakt meteen duidelijk wat hij bedoelt. „Als je huizen naar de zon, op het zuiden, situeert, heb je al veel minder energie nodig. Je moet dat in je achterhoofd hebben als je gebouwen of woonwijken plant. Dan heb je later bijvoorbeeld geen of veel minder zonnepanelen nodig voor je energievoorziening. Als je dan ook nog zo’n gebouw op het zuiden voorziet van veel glas aan de zuidkant waar je de leefvertrekken situeert, zit je helemaal goed. Wie slim is ontwerpt aan de noordkant een garage of een andere ruimte waarin niet geleefd hoeft te worden. De zonne-energie die via de ramen binnenkomt wordt ook be-

ter vastgehouden door een stevig gebouw met bijvoorbeeld stenen vloeren, dan een fragiel bouwwerk met vloerbedekking.

Huygen Installatie Adviseurs, vijftig man personeel, werkt in het hele land. In Limburg waren ze betrokken bij een aantal tot de verbeelding sprekende projecten. De restauratie van het glaspaleis in Heerlen, de bibliotheek van Jo Coenen in Maastricht en het nieuwe ziekenhuis in Sittard. Ook bij het nieuwe verpleeghuis La Valence dat Stichting Vivre en Servatius in Maastricht liet bouwen is de invloed van Huygen herkenbaar. In de zomer wordt de temperatuur in het gebouw laag gehouden met de energie uit grondwater en de buitenlucht. In de

winter zorgt grondwater er voor de meeste energie. Door slim bouwen en allerlei technische constructies is de energiebehoefte van het gebouw eenderde lager dan bij vergelijkbare bouwwerken. De extra investeringen worden in vijf jaar terugverdiend. Het gebruik van grondwater voor koeling of verwarming komt in veel projecten terug die Huygen aanpakt. Bijvoorbeeld het psychiatrisch centrum Vijverdal in Maastricht, het hoofdkantoor van ABP in Heerlen of het mijnwater-project in Heerlen waar een hele wijk energie krijgt uit het water dat in oude mijngangen zit. „De huid van het menselijk lichaam heeft allerlei functies. Nou, de huid van een gebouw ook. Er komt via de gevel licht en warmte binnen. Die huid van een gebouw kun je intelligent maken. Je kunt ervoor zorgen dat de gevel in de zomer zonne-energie binnenlaat en in de winter die energie juist goed vasthoudt.”